

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **1/ Mgr. P. K.**, bytom Š., **2/ A. K.**, bytom Š., proti žalovanému: **Klub chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze, Štefánikova č. 10, Bratislava, vo veci vylúčenia členov, zasahovania do oprávnených práv žalobcov, zasahovania do ich vlastníckych práv a vo veci ospravedlnenia a o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci Okresným súdom Bratislava I**, takto

r o z h o d o l :

Nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci **je d ô v o d n ý**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 23.9.2010, č. k. 1S 13/2010-33 vyslovil svoju vecnú nepríslušnosť a postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave podľa § 250d ods. 2 O.s.p..

Krajský súd v Bratislave nesúhlasil s postúpením predmetnej veci, namietajúc vecnú príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie a vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle ust. § 104a ods. 3 O.s.p. na rozhodnutie o vecnej príslušnosti.

V nesúhlase uviedol, že predloženie veci okresným súdom považuje za predčasné. Poukázal na to, že z obsahu žalobného petitu vyplýva, že žalobcovia žiadajú verejné ospravedlnenie žalobcom zo strany predsedníčky Klubu chovateľov biglov Slovenska za spôsobenie nemajetkovej a morálnej ujmy a tiež vydanie predbežných opatrení zákazu zasahovania do vlastníckych a oprávnených práv žalobcov. Konštatoval, že uvedené nezodpovedá správne súdnictvu, ale všeobecnému civilnému konaniu a súčasne, že v tejto uvedenej časti je zrejme na konanie príslušný Okresný súd Bratislava I, ktorý súd ani vady žaloby pred postúpením veci tunajšiemu súdu neodstraňoval. Ďalej uviedol, že napriek označeniu žaloby žalobcami petit žaloby, ktorým sa žalobcovia domáhajú určenia, že členstvo žalobcov Mgr. P. K. a A. K. v Klube chovateľov biglov Slovenska pri SPZ trvá od doby ich prijatia za členov nepretržite, nezodpovedá prejednaniu v správnom súdnictve a takto uvedený petit v žalobe zodpovedá určovacej žalobe v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. a teda opäť by sa malo jednať o civilnú žalobu, na prejednanie ktorej je vecne a miestne príslušný Okresný súd Bratislava I.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. v spojení s § 104a ods. 3, ods. 4 O.s.p. preskúmal vec predloženú Krajským súdom v Bratislave a dospel k názoru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je dôvodný.

Podľa ust. § 11 ods. 1 O.s.p. konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

Podľa ust. § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa ust. § 104a ods. 1 O.s.p. súd skúma vecnú príslušnosť prv, než začne konať o veci samej.

Podľa ust. § 250d ods. 2 O.s.p. ak predseda senátu zistí, že súd nie je vecne alebo miestne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému súdu.

Podľa § 104a ods. 3 O.s.p. ak súd, ktorému bola vec postúpená, s jej postúpením nesúhlasí, predloží vec bez rozhodnutia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú súde nižšieho stupňa viazané.

Z obsahu predloženého spisového materiálu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že žalobcovia žalobou doručenu Okresnému súdu Bratislava I dňa 9.9.2010 žiadali, aby súd vydal rozsudok v znení navrhovaného petitu:

Vzhľadom k tomu, že vo veci vylúčenia členov Klubu chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze nebolo vydané a doručené rozhodnutie v predmetnej veci, členstvo žalobcov Mgr. P. K. a A. K. v Klube chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze trvá od doby ich prijatia za členov bez prerušenia členstva.

Predsedyňa KCHB sa zakazuje zasahovať do oprávnených práv žalobcov Mgr. P. K. a A. K., pretože člen Klubu chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze, ako občan Slovenskej republiky má právo a povinnosť upozorniť a sťažovať sa na protiprávne konania iného na nadriadených orgánoch.

Predsedyňa KCHB sa zakazuje zasahovať do vlastníckeho práva žalobcu rozhodovaním o chovnosti a párení psov v jeho vlastníctve, pretože pes ako aj chovateľská stanica je vlastníctvom občana Slovenskej republiky, teda i žalobcu Mgr. P. K. a A. K. a len vlastníč je oprávnený rozhodovať o držbe, užívaní a disponovaní so svojím vlastníctvom.

Predsedyňa KCHB je povinná verejne sa ospravedlniť Mgr. P. K. a A. K. za spôsobenie nemajetkovej a morálnej ujmy na právach člena Klubu chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze za krivé obvinenie pre porušenie Stanov KCHB, ktorých sa Mgr. P. K. a A. K. nedopustili. Zároveň je povinná uviesť práva členov do pôvodného stavu, ako aj registrovať a viesť v Klube chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze chovných jedincov plemena Beagle vo vlastníctve Mgr. P. K. a A. K..

Predsedyňa KCHB je povinná nahradiť žalovaným (zrejme žalobcom) trovy konania.

Podľa ust. § 244 ods. 1, 2, 3, 6 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmajú súde zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje

rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Primerane podľa ustanovení tejto časti konajú a rozhodujú súdy aj vtedy, ak to ustanoví osobitný predpis alebo ak preskúmanie rozhodnutí orgánov verejnej správy vyplýva z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Podľa § 246 ods. 1 O.s.p. na preskúmanie rozhodnutí a postupov sú vecne príslušné krajské súdy, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 246a ods. 1 O.s.p. miestne príslušným je súd, v ktorého obvode má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúmava, ak nie je ustanovené inak. Ak ide o rozhodnutie orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, okrem ústredných orgánov štátnej správy, miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd navrhovateľa.

Podľa § 32 ods. 1, 2 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 274/2009 Z. z.“) na účely tohto zákona sa poľovníckou organizáciou rozumie právnická osoba zriadená podľa tohto zákona, ktorá a) je neziskovou organizáciou, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovníčích lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva, b) má sídlo na území Slovenskej republiky, c) je zapísaná v centrálnom registri, ktorý vedie ministerstvo, d) riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými, všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Poľovnícka organizácia môže mať svoje organizačné zložky.

Podľa § 80 ods. 9 zákona č. 274/2009 Z. z. občianske združenie registrované na výkon práva poľovníctva podľa osobitného predpisu (zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov) je poľovníckou organizáciou podľa tohto zákona.

Podľa § 1 ods. 1, 2, 3 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov občania majú právo slobodne sa združovať.

Na výkon tohto práva nie je potrebné povolenie štátneho orgánu.

Tento zákon sa nevzťahuje na združovanie občanov a) v politických stranách a politických hnutiach, b) na zárobkovú činnosť alebo na zabezpečenie riadneho výkonu určitých povolání, c) v cirkvách a náboženských spoločnostiach, d) na výkon práva poľovníctva.

Podľa § 15 ods. 1, 2 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov ak člen združenia považuje rozhodnutie niektorého z jeho orgánov, proti ktorému už nemožno podľa stanov podať opravný prostriedok, za nezákonné alebo odporujúce stanovám, môže do 30 dní odo dňa, keď sa o ňom dozvedel, najneskôr však do 6 mesiacov od rozhodnutia požiadať okresný súd o jeho preskúmanie.

Návrh na preskúmanie nemá odkladný účinok. Súd však môže v odôvodnených prípadoch výkon napadnutého rozhodnutia pozastaviť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v danej veci dospel k záveru, že Krajský súd v Bratislave vyslovil nesúlad s postúpením veci v súlade s citovanými právnymi normami. Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov výslovne ustanovuje vecnú príslušnosť okresného súdu na preskúmanie niektorého z rozhodnutí združenia na základe žiadosti jeho člena.

Zo skutkových zistení v danom prípade vyplývajúcich z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobcovia žiadali o doručenie a preskúmanie rozhodnutia vo veci ich vylúčenia z klubu chovateľov, pričom v návrhu petitu žaloby žiadali určiť, že členstvo žalobcov v Klube chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze trvá od doby ich prijatia za členov bez prerušenia členstva a to vzhľadom k tomu, že vo veci vylúčenia členov z Klubu chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze nebolo vydané a doručené rozhodnutie v predmetnej veci.

V návrhu petitu svojej žaloby súčasne žiadali, aby súd uložil predsedníčke KCHB povinnosť, ktorou sa jej zakazuje zasahovať do ich oprávnených práv, pretože člen Klubu chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze, ako občan Slovenskej republiky má právo a povinnosť upozorniť a sťažovať sa na protiprávne konania iného na nadriadených orgánoch, ďalej jej zakázal zasahovať do ich vlastníckeho práva rozhodovaním o chovnosti a párení psov v ich vlastníctve, pretože pes ako aj chovateľská stanica je vlastníctvom občana Slovenskej republiky, a napokon žiadali jej uložiť povinnosť verejne sa im ospravedlniť za spôsobenie nemajetkovej a morálnej ujmy na právach člena Klubu chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze za krivé obvinenie pre porušenie Stanov KCHB, ktorých sa nedopustili a povinnosť uviesť ich práva ako členov do pôvodného stavu, ako aj registrovať a viesť v Klube chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze chovných jedincov plemena Beagle v ich vlastníctve.

Zo skutkových zistení v danej veci ďalej vyplýva, že Klub chovateľov biglov Slovenska pri Slovenskom poľovníckom zväze je nepolitickou, dobrovoľnou, záujmovou organizáciou, ktorá združuje priaznivcov plemena psov – beagle zo Slovenskej republiky a zo zahraničia (Stanovy Klubu chovateľov biglov Slovenska – úlohy klubu) a KCHB je záujmovým klubom Slovenského poľovného zväzu (§ 30 Stanovy SPZ) na základe § 32 zákona č. 274/2009 Z. z. v spojení s § 80 ods. 9 zákona č. 83/1990 Zb..

Preskúmanie rozhodnutí združenia zveril zákonodarca do právomoci okresného súdu v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb.. Zákon č. 274/2009, na základe ktorého bol založený Slovenský poľovnícky zväz a Klub chovateľov biglov Slovenska ako jeho záujmový klub, vo svojich ustanoveniach priamo neupravuje právomoc súdu na preskúmanie rozhodnutí Slovenského poľovníckeho zväzu, poľovníckej organizácie a jeho záujmových klubov vo veciach vylúčenia člena, a preto v danom prípade treba posudzovať právomoc súdu na preskúmanie rozhodnutia žalovaného podľa § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb..

Najvyšší súd Slovenskej republiky súčasne dáva do pozornosti, že orgány združenia ako súkromnoprávne právnické osoby rozhodujú na základe stanov združenia v záujmovej oblasti svojich členov, teda iba v oblasti súkromnej a nie v oblasti verejnej. Ich rozhodnutia nie sú realizáciou verejnej moci, ani nesledujú žiaden verejný cieľ alebo záujem, ani nerealizujú zákon, ale interný predpis združenia, ktorým sú Stanovy. Ani zákon o poľovníctve, účinný v čase vydania napadnutého rozhodnutia, ani žiadny iný zákon poľovníckemu zväzu ani jeho záujmovým klubom nezveril rozhodovaciu právomoc o právach

a povinnostiach ich členov práve z dôvodu, že tieto sú internou, súkromnoprávnou záležitosťou združenia (klubu). Preto ich rozhodnutia nemôžu podliehať súdnemu prieskumu v správnom súdnictve v zmysle § 244 ods. 2 O.s.p.. Takémuto prieskumu by podliehali len v prípade, ak by sa týkali oblasti verejnej správy a zákon (nie predpis nižšej právnej sily, alebo ich interný akt) by im v tomto smere zveril právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb.

Vzhľadom k tomu, že vzťah združenia (klubu) a jeho člena je vzťahom súkromnoprávnym a nespadá do oblasti verejnej správy, je treba považovať za právne konformné v právnej veci vylúčenia člena v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. postupovať podľa prvej a tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku a preskúmať napadnuté rozhodnutie orgánu združenia na základe podanej žaloby v klasickom občianskoprávnom konaní, s poukazom na, že v uvedenej veci ide o občianske konanie „sui generis“, v ktorom ustanovenia piatej časti Občianskeho súdneho poriadku aplikovať nemožno.

Pokiaľ by teda žalobcovia sa domáhali doručenia a preskúmania rozhodnutia žalovaného o vylúčení z členstva, bola by daná právomoc okresného súdu. V danom prípade však z obsahu žaloby vyplýva, že jej obsah nie je v súlade s navrhovaným petitom na rozhodnutie súdu, keď žalobcovia v žalobe tvrdia, že rozhodnutím členskej schôdze boli vylúčení z členstva a rozhodnutie o vylúčení im nebolo doručené, avšak v návrhu petitu žiadajú určiť, že ich členstvo trvá. Pokiaľ žalobcovia sa ďalšími návrhmi petitu žaloby domáhali voči žalovanému ochrany svojich oprávnených práv a vlastníctva ako aj ospravedlnenia, ich nárok treba považovať výlučne ako nárok majúci súkromnoprávny charakter, ktorého prejednanie zákonodarca zveril do právomoci všeobecného súdu, ktorým v prvom stupni je okresný súd.

Z uvedených dôvodov treba považovať nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci Okresným súdom Bratislava I za dôvodný. Úlohou súdu prvého stupňa bude predovšetkým vyzvať žalobcov na upresnenie nárokov, ochrany ktorých sa svojou žalobou domáhajú postupom podľa § 43 O.s.p. a po doplnení žaloby a odstránení jej väd pokračovať v konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 20. marca 2012

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth